

אתיקה מקצועית

**הנחיות והחלטות
ועדת האתיקה הארצית**

**יו"ר ועדת האתיקה הארצית:
עו"ד מנחם מושקוביץ**

**פרקליטת ועדת האתיקה הארצית:
עו"ד שלי ואקנין-אדם**

**ממונה ועדת האתיקה הארצית:
עו"ד אסנת בכר**

**מרכזת בכירה ועדת האתיקה הארצית:
גב' דורית אדר**

עורך ראשי: שחר שחר
עיצוב גרפי: תמר בן שבת

תוכן העניינים:

- ההחלטה המהפכנית של ועדת האתיקה
בסוגיית פרסום גלוי של לקוחות 04
- מדוע נדרש עורך דין להוריד לאלתר
סרטון פרסומת שהעלה בפייסבוק? 05
- איך התמודדה ועדת האתיקה עם מתלונן
סדרתי שניסה לנצל אותה לרעה? 06
- מדוע החליטה ועדת האתיקה לשמור את
זכות החיסיון ללקוח בתיק עיזבון? 09
- במה האשים עורך דין בצורה מכפירה
את נשיאת בית המשפט העליון, השופטת
אסתר חיות? 10
- באיזה צעד החליטה ועדת האתיקה לנקוט
נגד עורך דין שהקליט את לקוחו ללא
ידיעתו? 11
- כיצד ניסה עורך דין להשפיע בהתנהגות
בלתי הולמת על הליך משמעותי נגדו? 12
- כמה שינויים אסורים לכאורה לעומת
גירסת כתב היד, ביצע מתמחה שנתבקש
למלא תשובותיו במחשב? 15
- באיזה אמצעי ביקש רופא לממן שכר
טרחת עורך דין? 16
- כיצד התייחסה ועדת שכר טרחה לשאלה
בלתי שגרתית שהופנתה אליה מבית
המשפט? 17

יו"ר ועדת האתיקה הארצית,
עו"ד מנחם מושקוביץ

חברות וחברים יקרים,

אני שמח להגיש לכם בזאת את הגיליון החדש של "אתיקה מקצועית", הגיליון הראשון לשנת תש"ף.

גליון זה, המהווה את ערוץ התקשורת בין ועדת האתיקה הארצית של לשכת עורכי הדין לבין ציבור עורכי הדין בישראל, מרכז בתוכו את מירב ההחלטות המשמעותיות שהתקבלו בישיבות הוועדה שהתקיימו במהלך השבועות האחרונים.

על פי תפיסת עולמי אחד העוגנים המשמעותיים ביותר למקצוע עריכת הדין הוא עמידה איתנה בכללי האתיקה. מתן כבוד ויישום כללים אלו מעצימים את העיסוק במקצוע הכל כך חשוב זה, משדרגים את יוקרתו ובעיקר, מנווטים את שליחותנו הציבורית למען כלל אזרחי המדינה ולמען חוסנו של ארון הציבור במערכת.

ועדת האתיקה הארצית מהווה עבור כל אחת ואחד מכם את הכתובת האמיתית להתלבטויות, להסתייגויות ולשאלות המלוות את העיסוק במקצוע. ועדת האתיקה עומדת מצד אחד על המשמר לבל יופרו חלילה כללי האתיקה, אבל היא, מצד שני, הגורם שאליו הינכם מוזמנים לפנות כדי להתייעץ, להתלבט ולהסיר מחסומים לפני ביצוע פעולה כזו או אחרת.

אני מקווה שעיון בגיליון זה יאיר את עיניכם בסוגיות נפוצות, ינחה אתכם בשאלות מהותיות ובעיקר, ישמש עבורכם מצפן במהלך העיסוק היומיומי במקצוע החשוב לכולנו.

אני מאחל לכולנו שתהא השנה הבאה עלינו לטובה, שנת תש"ף, שנה פוריה, מאתגרת, מכבדת ומכובדת.

בברכה,
מנחם מושקוביץ, עו"ד

ממונה ועדת האתיקה הארצית,
עו"ד אסנת בכר

פרקליטת ועדת האתיקה הארצית,
עו"ד שלי ואקנין אדם

החלטה עקרונית בדבר פרסום תמונות המטשטשות את זהות הלקוח:

בחודש יוני 2018, נכנס לתוקף תיקון לכללי לשכת עורכי הדין (פרסומת) התשס"א-2001 (להלן- הכללים).

עקרון על היה קבוע בסעיף 2 א' לכללים, עוד טרם התיקון ולפיו:

"עורך דין לא יפרסם פרסומת אף אם היא עומדת בתנאים שנקבעו בכללים אלה, אם יש בה כדי להטעות את הציבור או לפגוע בו, או שהיא פוגעת בכבוד המקצוע".

בהתאם לכלל 3 א' לכללים, רק הפרסום המופיע ברשימה מותר. לענייננו סעיף 3 (ה) קובע:

"רשאי עורך הדין לפרסם תמונות שבהן הוא מופיע עם לקוחותיו וכן של עובדי משרדו אם אלו הצהירו בכתב כי הבינו שהם חופשיים לסרב לכך וכי מתן שירותיו של עורך הדין לא הותנה בפרסום שמם וכל עוד ההסכמה תקפה; הסכמת הלקוח או עובד המשרד תבטא את הבנתו לפרטי הפרסום ובכלל זאת היכן תתפרסם התמונה ולמשך כמה זמן".

ניתן לראות כי הכלל אינו מתייחס לתמונות מטושטשות ומתיר צילומים של לקוחות בתנאים מסוימים.

ביחס לפרסום תמונות המטשטשות את זהות הלקוח - עמדת הוועדה היא כי כללי הפרסומת אינם מתירים פרסום תמונות אלו מאחר והן מהוות פרסומת זולה הפוגעת בכבוד המקצוע ובכבוד הלקוח.

יודגש, בעת פרסום תמונת לקוח (שאינה מטושטשת) המפורסמת בהסכמתו של הלקוח ובכפוף לסעיף 3(ה) לכללים, על המפרסם לציין בצמוד לתמונה כי התמונה פורסמה באישור הלקוח.

*הפרסום באישור הלקוח

אתיקה מקצועית

צוות ועדת האתיקה הארצית לרשותכם בכל שאילתא!
"סוף מעשה במחשבה תחילה"

פרסומת

התלונה: מדובר בסרטון שפורסם בדף הפייסבוק של הנילון, ובו אדם מצטלם בתוך רכב בעודו מחזיק בקבוק בירה וסיגריה מגולגלת ואומר: "נתפסתם תחת השפעה... הרשיון שלכם נלקח..." בצירוף המלצה על משרדו של הנילון.

ועדת האתיקה פנתה אל הנילון להסיר את הסרטון בתוך 7 ימים, תוך דרישה למתן התייחסותו לכך שהסרטון לכאורה אינו עומד בתנאי סעיף 3(ד) לכללי לשכת עורכי הדין ופרסומת תשס"א (להלן: הכללים).

בתגובה הנילון הסיר מייד את הסרטון, הביע את התנצלותו בטענה כי הדבר נעשה שלא בזדון וללא כוונה לעבור על כללי האתיקה.

ההחלטה: גניזה עם הערה כי לאור מדיניות הוועדה אשר תיכנס לתוקפה בקרוב, תישלח אזהרה לעורך הדין לפיה תחול תקופת הבלגה בה לא יועמדו לדין משמעתי עורכי הדין המפרים את הכללים. הוועדה החליטה לגנוז את התלונה בשים לב לכך שלא יעלה בעתיד סרטונים מסוג זה.

[מספר החלטה את 46/19]

פרסום משרד על גבי רכב

ההחלטה: ועדת האתיקה החליטה כי פרסום עורך דין על ידי מדבקה עם שם המשרד, מס' טלפון משרדי, מס' נייד ותמונת מאזניים על גבי רכב הינו פרסום העומד בסתירה לכללי לשכת עורכי הדין (פרסומת), התשס"א-2001 וכי על עוה"ד להסירו.

[מספר החלטה את 48/19]

פרסום משרד באמצעות סרטון סאטירי

ההחלטה: סרטון פרסומת של עו"ד לתעבורה, יחד עם שניים נוספים. האחד אושיית פייסבוק מוכרת והשני לכאורה אזרח בעל מבטא זר שממליץ עליו. הוועדה החליטה, כי מדובר בסרטון לא מכובד ולא לזה כיוונו כללי הפרסומת כשהתירו סרטוני תדמית וכי על עוה"ד להסיר את הסרטון.

[מספר החלטה את 51/19]

יחסי עו"ד-לקוח

התלונה: המתלונן נמצא בהליך תביעה בנושא הפקעה נגד ועדה מקומית ועירייה מסוימת שהנילון מייצג. המתלונן טוען שמעל 10 שנים הנילון פונה לעוה"ד שמייצג אותו בתביעה ואומר לו "לסנן אותו" (את המתלונן) ולא להקשיב לדבריו. בשל כך, נאלץ להחליף מס' עורכי דין מכיוון שהיו מושפעים מדברי הנילון וכך נכנס לחובות. הנילון טוען כי אין הצדקה לחשוף אותו להטרדות של הצד שכנגד והודה כי אמר לבא כח המתלונן "לסנן את המתלונן", מתוך כוונה שידע "לסנן" מדברי המתלונן את הדברים הרלוונטיים לעניין. מדובר במתלונן סדרתי המלין על עו"ד של הצד שכנגד ואף כנגד עוה"ד המייצג אותו.

ההחלטה: המתלונן מנסה לעשות שימוש לרעה בוועדת האתיקה תוך ניסיון הטלת אימה על בא כוח הצד שכנגד. יש להוקיע התנהלות זו מצד מתלוננים. הוועדה החליטה לגנוז את התלונה בהיעדר עבירה.

[מספר החלטה את 181/18]

התלונה: המתלונן עבר תאונת דרכים. עוד בהיותו בבית החולים הגיע אליו הנילון, והציע לו לקבל עליו את הטיפול בתביעה. באותו מעמד החתימו על מסמכים מסוימים. הנילון אף עזר למשפחת המתלונן וסייע להם בהלוואות פרטיות על חשבון התשלומים התכופים שיתקבלו.

במהלך הייצוג, התברר למתלונן כי הנילון מייצג את חברת הביטוח ולמרות זאת המתלונן הסכים להמשיך הייצוג.

על פי הסכם השכ"ט גם אם יחליף ייצוג, התחייב המתלונן לשלם לנילון 90% משכ"ט שייפסק.

המתלונן החליט להחליף ייצוג ופיטר את הנילון שסרב להתפטר והופיע לדיון. ביהמ"ש סרב לנהל הדיון עד להסדרת הייצוג.

לאחר פניית הוועדה הודיע הנילון על התפטרותו והגיש תביעת שכ"ט כנגד המתלונן.

ההחלטה: הוועדה פנתה אל הנילון לקבלת תגובתו הסטטוטורית בשאלות: מתן הלוואות ללקוח, ניגוד העניינים, החתמת הלקוח בביה"ח מייד לאחר התאונה ובעודו חבול, שכה"ט המוגזם. הנילון לא השיב לפניות הוועדה והוחלט להעמידו לדין.

[מספר החלטה את 258/18]

השאלתא: הפונה מבקש את חוות דעת הוועדה לעניין שימוש בתואר מקצועי על גבי כרטיס הביקור שלו.

לטענתו הוא הוסמך ע"י ארגון בינלאומי למקצועני פרטיות (IAPP). ההסמכה נקראת Certified Information Privacy Professional/Europe, והיא עוסקת בהכרת דיני הגנת המידע האירופאיים ומעודכנת על פי תקנותיהם.

הפונה שואל אם יוכל לצרף את ראשי התיבות של ההסמכה לכרטיס הביקור שלו CIPP/E, וכן, הוא מבקש לצרף לינק המפנה לתעודת ההסמכה הרשמית שלו בחתימת הדוא"ל האישי.

ההחלטה: על פי הוראות כללי לשכת עורכי הדין (פרסומת), התשס"א-2001, פרסומת תכלול פרטים כמפורט בכלל 3(ב) בלבד. הרלוונטיים לעניין הנדון מתוך הרשימה הם כלל 3(ב) ו-3(ב) (17):

"(5) תואר שדין אחר מסדיר את השימוש בו;

(17) תפקידים וחברות בלשכת עורכי הדין או בארגונים משפטיים

בארץ או בחוץ לארץ בכפוף לאמור בפסקה (18)"

בהתאם למפורסם באתר החברה ובמידע שצורף לפנייה, אין המדובר בתואר המוסדר על פי דין, אלא בהסמכה העוסקת בידיעת הדין. כמו כן, אין המדובר בארגון משפטי אלא בארגון העוסק בעיקרו במכירות וקורסים מקצועיים.

לאור האמור, לא ניתן לפרסם את ההסמכה האמורה על גבי כרטיסי ביקור של עוה"ד ואף לא במסגרת חתימת עוה"ד בדוא"ל.

[מספר החלטה את/85/19]

התלונה: הנילון ייצג לקוחה לצורך מו"מ ו/או תביעה נגד מעבידה לשעבר. ע"פ התלונה, הנילון שלח מספר מכתבים לחברה ולב"כ, וכן קיים פגישה עם סמנכ"ל החברה. בשלב מסוים, החליט הנילון שאין בסיס לתביעה, וכי אין ברצונו להמשיך ולייצג את המתלוננת. לטענת המתלוננת, קיים חשש כי הנילון מעדיף לא לייצגה, שכן הוא יימצא בניגוד עם עניינים היה וירצה לייצג את החברה.

הנילון אישר שאכן פנה לחברה במספר מכתבים וכן קיים פגישה עם סמנכ"ל החברה. מהשיחות שנערכו עם החברה ונציגיה הגיע לכלל מסקנה שאין בסיס לתביעה, ובכך פעל לטובת המתלוננת שלא גרר אותה להליכי סרק. הנילון ציין, כי לא גבה כלל שכ"ט מהמתלוננת, הגם שעשה עבודה רבה לרבות הכנת טיוטת כתב תביעה, וכי השיב לה את כל החומר הרלבנטי.

ההחלטה: בהיעדר עבירה הוחלט לגנוז את התלונה.

[מספר החלטה את 119/19]

ניגוד עניינים

התלונה: המתלוננת טוענת כי הנילון ייצג אותה ואת בעלה לשעבר בהליך הוכחת חוב כנגד חברה בפירוק וכעת מייצג צדדים נגדה בתביעה המתנהלת בבית המשפט לענייני משפחה. כמו כן, טוענת המתלוננת כי הנילון גבה שכ"ט שלא הוסכם עליו.

הנילון טוען כי אין קשר בין טיפולו בהוכחת חוב כנגד חברה בפירוק לבין תביעה המתנהלת כעת בבית המשפט לענייני משפחה בה הוא מייצג מספר נתבעים (בתביעה שהגישה המתלוננת) וכי אין ניגוד עניינים.

ההחלטה: מעיון בתיק עולה כי תביעתה של המתלוננת בבית המשפט לענייני משפחה איננה בעניין או בקשר לעניין שטיפל הנילון וכי אינו בעניין אליו יש זיקה של ממש למידע שקיבל הנילון מהמתלוננת כאשר ייצג אותה בעבר בהליך הוכחת חוב.

לעניין טענות בגין שכר טירחה - אין ועדת האתיקה מתערבת בסכסוכי שכר טירחה גרידא.

בהיעדר קיומה של עבירה אתית הוחלט לגנוז את התלונה.

[מספר החלטה את 258/18]

השאלתא: האם עורכת דין רשאית להיענות לפניית מתמחה שלה לייצגו בעניין מסוים? בתוך כך: [1] האם עולה חשש לניגוד עניינים; [2] האם נדרשים צעדים מיוחדים כלשהם, אם עורכת הדין תקבל על עצמה את הייצוג?

ההחלטה: במערכת יחסים בין מתמחה לעורך דין, שהינם יחסי מרות, ובעיקר כשעוה"ד מייצג את המתמחה, יש להקפיד הקפדה יתרה על התנהגות הולמת, שמירה על כבוד המקצוע ונאמנות ללקוח.

בנסיבות העניין, אין מניעה שהפונה תקבל את התיק לטיפול, ומובן כי במסגרת הטיפול בו חלות עליה כל החובות של עורך דין כלפי לקוחו.

[מספר החלטה את 101/19]

התלונה: הנילוה ערכה עבור אם ובתה תצהירים והסכם שעניינם הענקת נכס במתנה מהאם לבת וקבלתו מהבת על ידי האם, וכן, ייפוי כוח בלתי חוזר מטעם הבת לעורכת הדין, לפיו בהוראת האם ניתן לבצע פעולות באותו נכס (זאת לנוכח ההעברה הפיקטיבית כאמור). העברה פיקטיבית זאת נעשתה לצרכי מס (יש דירה שמחולקת לשלוש דירות, והמטרה הייתה להעביר את אחת הדירות על שם הבת, כדי שהאם תמכור אותה האם לא תצטרך לשלם את המס).

בחלוף הזמן, נתגלו מחלוקות בין האם לבתה בעניין מיהות בעלת הנכס, זאת על רקע יחסיהן שעלו על שרטון, ומכאן הוגש כתב תביעה לבית המשפט מטעם עורכת הדין בשם האם בלבד כנגד הבת. בכתב התביעה נטען כנגד תוכן ההסכם בין הצדדים והתקבלה החלטת בית המשפט בדבר החשש האפשרי לפעילות בניגוד לכללי לשכת עורכי הדין.

הנילוה הפרה לכאורה את כלל 15, עת יצאה כנגד המסמך שהשתתפה בעריכתו ו/או כנגד עסקה שטיפלה בה וכן, הפרה את כלל 16 עת בחרה לייצג כנגד הבת.

ההחלטה: להעמיד לדין משמעת.

[מספר החלטה את/34/19]

התלונה: המתלונן תובע את שכנתו המיוצגת על ידי הנילון. בראשית הסכסוך יוצגה הנתבעת ע"י הנילון מטעם הסיוע המשפטי. לטענת המתלונן אין הנתבעת מקבלת עוד סיוע משפטי והנילון ממשיך להציג עצמו בבקשות לביהמ"ש והוצל"פ כמייצג על פי מינוי לפי חוק הסיוע המשפטי. הנילון אישר כי הוא מייצג את הנתבעת כעת באופן פרטי לאחר שקיבל את אישור הסיוע המשפטי לכך. עיון במסמכים העלה כי בכתבי הטענות ממשיך הנילון להציג עצמו בכותר המסמך כמייצג במינוי הסיוע המשפטי.

ההחלטה: הוועדה החליטה לגנוז את התלונה עם הערה לנילון כי יתקן את כותרת כתבי-דין שהוא מגיש.

[מספר החלטה את/17/19]

חיסיון עו"ד-לקוח

השאלת: תיק עיזבון המתנהל בבית המשפט בארה"ב בעניין 2 צוואות. צוואה מוקדמת במסגרתה הוריש המנוח את כל רכושו לילדיו, צוואה מאוחרת במסגרתה הוריש סכום כסף לילדיו ואת מרבית רכושו לאחד מאחיו.

הצוואות הוגשו לקיום בבית משפט בניו ג'רסי במקביל לתיק בבית משפט בתל-אביב.

במסגרת עדות מוקדמת נחקר עורך הדין אשר ערך את הצוואה המאוחרת- בישראל. לאחר חקירתו, הגישו עו"ד בניו ג'רסי בקשה למתן צו להמצאת מסמכים ומידע על ידי עורכי הדין בישראל, במסגרתה נתבקשו להמציא מסמכים הנוגעים לעריכת צוואת המנוח, נתונים אודות משרד עורך הדין בישראל (צו אנטון פילר) וכן, תכתובת דוא"ל עם המנוח וממנו. יצויין, כי הלקוח לא ויתר מעולם על החיסיון.

עמדת הוועדה: סעיף 90 לחוק יחד עם סעיף 48 לפקודת הראיות הם הבסיס לחובת החיסיון שיש לעו"ד כלפי הלקוח.

אמנם חשיפה של המסמכים הייתה שופכת אור בנוגע לצוואת המנוח, אך, באיזון בין חובתו של עו"ד לחיסיון, לבין הזכות לקבלת מידע להוכחת טענות זיוף (בעיקר כשיש בידי הטוענים אמצעים נוספים לתמיכה בטענותיהם) - הרי שחובת החיסיון על העליונה.

הוחלט כי, אין מקום ליתן צו המורה לעו"ד בישראל למסור מסמכים שחוסים תחת חיסיון עו"ד-לקוח, כפי שנדרש בבקשה. מדובר בחיסיון מוחלט השייך ללקוח.

[מספר החלטה את 272/18]

התבטאויות

התלונה: הנילון מייצג שתי בעלות דין, אשר בינן לבין המתלונן מתנהלים הליכים מרובים במגוון הערכאות, המתלונן מלין על התבטאויות הנילון בכתבי בית דין שהוגשו במסגרת ההליכים. הנילון עשה שימוש בשפה בלתי ראויה ובביטויים מבזים כלפי המתלונן וכלפי עורכי דינו. בין ההתבטאויות: "... זה מה שחוסר מעש עושה לאדם ערירי, חסר מעש שכל מהלכיו ודרכיו מרמה וזו דרכו להפיג שיעמומו", "...לחם חוקו של אדם ערירי, משועמם עד מוות, שכל תכליתו להרע למבקשות ולכלות את ממונו". עוד ייחס הנילון תרמית וקנוניה בין המתלונן לבין בא כוחו "אין מנוס מהקביעות הקשות והמתבקשות ולפיהן מהלכי המשיב ובאי כוחו נגועים בתרמית של ממש, מתוך כוונת זדון" ובהמשך "הרי שאין שום מחילה למשיב ולבאי כוחו... והם קשורים בטבורם במעשיהם ובמחדליהם...".

ההחלטה: העמדה לדין בגין ההתבטאויות.

[מספר החלטה את 47/18]

התלונה: במסגרת הקראת פסק דין בערעור שהגיש הנילון בבית הדין הארצי לעבודה, דחה בית הדין את הערעור וחייב את המערערים בתשלום הוצאות משפט ושכר טרחת עו"ד.

בעת הקראת פסק הדין, הנילון קם והחל לצעוד כלפי בית הדין ובית הדין אף הורה לו לצאת.

הנהלת בתי המשפט העבירה את פסק הדין לוועדת האתיקה.

בתגובה לפניית ועדת האתיקה אליו השיב הנילון ארוכות (225 עמודים) בתגובה רצופה **הכפשות חמורות ביותר** נגד מערכת המשפט כולה, כנגד נשיאת בית המשפט העליון, השופטת אסתר חיות, שלטענתו **"רקמה קנוניה"** יחד עם שופטים אחרים כדי לגזול כספים מהציבור. המסמך שצירף לתגובתו, הוכתר כ-"עתירה שמוגשת לסנהדרין". שם טען כי שופטי בית המשפט העליון:

"...ומדובר בהרכבים שמורכבים תמיד מאותם 7 שופטים שמונו לאחרונה לבהימ"ש העליון ובג"ץ... ו-7 שופטים אלה "היטו משפטים" עבור הנשיאה ב-22 מקרים שהם פעלו כך מיד לאחר מינויים, ואותם 7 שופטים דאגו לסייע לנשיאה לנעול בפני העותר את שערי ביהמ"ש, כדי להותיר את הכספים שנגזלו בידיה, ממש כמו ארגון פשיעה שגם גוזל כספים, שולל זכויות... בית המשפט הגבוה לצדק הפך ממש "לארגון פשיעה סגור", שפועל ללא פיקוח, ומנצל לרעה את כוחו..."

הנילון הכפיש בצורה חמורה ביותר גם את כב' נשיאת בית המשפט העליון (בדימוס) מרים נאור, כב' שופטי בית המשפט העליון אלרון, וילנר, ברון, מזוז, כב' השופט (בדימוס) יורם דנציגר, וכב' שופטת בית המשפט המחוזי רות רונן, והציג את כולם כמושחתים וכשותפים לקנוניה שרקמה הנשיאה חיות לטענתו.

ההחלטה: להעמיד לדין משמעתי בגין התבטאויות חמורות והתנהגות שאינה הולמת את המקצוע.

[מספר החלטה את 245/18]

| ייפוי כח מתמשך

השאלתא [מטעם משרד המשפטים]:

האם "ממנה" בייפוי כוח מתמשך, שהוא עו"ד במקצועו, רשאי לאשר את חתימת מיופה הכוח, או שמא הדבר עלול להיחשב כעבירה אתית לפי כלל 14, שעניינו חשש לניגוד עניינים.

עמדת הוועדה: אין מניעה אתית לכך שממנה בייפוי כוח מתמשך, שהוא עורך דין במקצועו, יאשר את חתימתו של מיופה הכוח, בהתאם לסעיף 32(ד) (לחוק הכשרות המשפטית והאפוטרופסות, תשכ"ב-1962) (להלן - החוק).

שכן, אין ניגוד עניינים בין עניינו האישי של הממנה, המעוניין בהשלמתו כדין של ייפוי הכוח המתמשך, לבין תפקידו המקצועי כעורך הדין להסביר למיופה הכוח את משמעויותיו ולאשר את הבנתו, לפי הסעיף האמור.

עם זאת ועדת האתיקה הארצית אינה רואה בחיוב את המצב המתואר בשאלתא, וסבורה כי רצוי שעורך דין ירחק ממנו, הגם שאין הדבר עולה כדי עבירה אתית.

הטעמים לכך:

- **רוח החוק:** עיון בפרק השני לחוק, ובסעיף 32 יד בפרט, מלמד על החשיבות שהמחוקק ייחס להכשרה המקצועית שעבר עורך הדין, עד כדי כך שמי שלא עבר הכשרה זו אינו מוסמך לאשר את חתימת הממנה על ייפוי הכוח המתמשך. בנסיבות אלה, רצוי כי עורך הדין שיסביר למיופה הכוח על משמעויות הדבר, יהיה עורך דין שעבר את ההכשרה, ועדיף כי יהיה זה אותו עורך דין שאשר את חתימת הממנה (שהוא, במקרה הנפוץ, עורך הדין שערך את המסמך ומכירו היטב).
- **טובת העניין:** מטבע הדברים, ייתכן כי הממנה לא יהיה כשיר עוד להעיד, אם תתגלע מחלוקת בנוגע לגביית האישור לפי סעיף 32(ד) לחוק (ואף אם כן – הוא יהיה עד שיש לו עניין אישי בתוצאות עדותו). התובנה שבמצב המתואר בשאילתא היא, אפוא, מסופקת.
- **שיקולים פרקטיים:** המצב המתואר בשאילתא אינו חוסך לממנה ולמיופה הכוח את שירותיו של צד שלישי, שהוא עורך הדין בפניו חתם הממנה על ייפוי הכוח המתמשך (למיופה הכוח אסור לפי החוק לאשר את חתימת הממנה).
- **נוהג מקצועי ראוי:** ככלל, רצוי שעו"ד ישכור שירותים משפטיים לטיפול בענייני האישיים (הגם שאין חובה לכך).

| הקלטת הזולת

התלונה: הנילון שימש כבא כוחה של נושה. במסגרת דין ודברים עם עורך הדין המנהל המיוחד לנכסי החייב (להלן-המתלונן) באותו התיק, הקליט הנילון שיחה שנערכה בינו לבין המתלונן ללא ידיעת המתלונן ובנוכחות הלקוחה. בהמשך, הגיש הנילון את ההקלטה לביהמ"ש במסגרת בקשה דחופה למתן הוראות, כך גילה המתלונן כי הוקלט. כמו כן, המתלונן שלח אל הנילון מסמך תרשומת בטעות. כאשר גילה את הטעות, פנה אל משרדו של הנילון, שוחח עם המתמחה וביקש כי המסמך ייגרס. לימים הוגש המסמך לביהמ"ש על ידי הנילון.

ההחלטה: הוועדה החליטה להעמיד את הנילון לדין משמעתי בגין ההקלטה. לעניין המסמך שהוגש בהיעדר ראיות מספיקות, הוחלט שלא להעמיד לדין.

[מספר החלטה את 168/2018]

| איומים

התלונה: לטענת המתלונן הוא קיבל שיחת טלפון מהנילון שאמר לו לשתף פעולה עם הרווחה ולהביא את הבן שלו (הסובל ממוגבלות) לאיבחון נוסף שאם לא, יבקשו למנות לבן אפוטרופוס. לטענתו, הנילון הפחיד אותו וגרם לו למפח נפש גדול, כאבי ראש, סחרחורות ונדודי שינה קשים. מאחר והוא כבר היה עם הילד באבחונים ולדעתו אין כל צורך באבחון נוסף.

ההחלטה: בהיעדר טענה או ראיה המצביעה על חשד לביצוע עבירה, התלונה נגנזה על הסף.

[מספר החלטה את 54/19]

התנהגות בלתי הולמת

התלונה: הנילון, בתקופת השעיה, נמצא בהליכי ערעור בבית הדין המשמעתי הארצי. לאחר קיום דיון בעניינו הגיע הנילון למשרדו של אב ביה"ד המשמעתי, הזדהה בפני המזכירה וביקש להיכנס לחדרו של אב"ד כדי לומר שלום.

אב"ד זיהה את הנילון ומנע ממנו להיכנס לחדרו. תוך כדי, טען הנילון כי התברר לו שמשרדו של אב"ד מטפל בנושאים הקשורים לבני משפחת אשתו, ורצה להביא זאת לידיעתו. אב בית הדין הודיע מיד כי אינו מכיר אישית את הנילון ולא את משפחתו. אב"ד כתב פרוטוקול בו תאר את האירוע והביאו לידיעת ועדת האתיקה.

בהמשך קבע הנילון פגישה עם שותפים ממשרדו של אב"ד לצורך שיתוף פעולה עסקי לטענתו, הנילון לא עדכן אותם על הליך הערעור בעניינו והעובדה כי המשרד מנוע מלייצגו. עם סיום הפגישה שלח הנילון (ע"י אחר) מייל לאב"ד שם סיכם את הפגישה עם השותפים וציין כי כעת אב"ד פסול מלדון בעניינו.

אב"ד עדכן מיד את משרדו והשיחות עם הנילון הופסקו. אב"ד כתב פרוטוקול בעניין ועדכן את ביה"ד וועדת האתיקה. הנילון לכאורה ביקש להשפיע על ההליך המשמעתי בעניינו ולגרום לדחיית הדיון ושינוי המותב.

ההחלטה: להעמיד לדין משמעתי. [מספר החלטה את/234/18]

התנהגות בלתי חברית

התלונה: המתלונן (עו"ד) בעל דין שהגיש תביעה בסדר דין מהיר כנגד אחיו של הנילון. הנילון מייצג את האח. הנילון איחר בהגשת כתב הגנה והמתלונן הגיש בקשה למתן פס"ד בהיעדר שהתקבלה. הנילון פנה אל המתלונן בבקשה להסכמתו לביטול פסה"ד והמתלונן סרב. אז הגיש הנילון בקשה מנומקת (נסיבות אישיות משפחתיות) לביטול פסה"ד. ביהמ"ש קיבל את בקשת הביטול והשית על הנתבע 1,500 ש"ח הוצאות וכתב ההגנה הוגש. לימים, נפטרה אחותו של המתלונן כאשר היה קבוע דיון הוכחות בתיק הנדון למחרת היום. המתלונן התקשר לצדדים ושלח אליהם בקשה מוסכמת לדחיית הדיון בנימוק שמדובר ב"אירוע משפחתי מצער ביותר" ולא פרט כי מדובר במוותה של אחותו. עוה"ד השני נתן הסכמתו מיד ואילו הנילון התמהמה. בשל קוצר הזמן שלח המתלונן את הבקשה לביהמ"ש ובה ציין כי עקב מותה של אחותו מתבקש לדחות הדיון. המתלונן שלח את הבקשה אל הנילון ובמקביל אל ביהמ"ש תוך שציין בבקשה, כי הנילון לא הגיב. הנילון שקרא את הנוסח החדש הגיב ישירות למתלונן והודיע כי הוא מתנה את הסכמתו לדחייה והעברת מועדים מוסכמים בכפוף לתשלום בסך 1,500 ש"ח הוצאות ולביהמ"ש העביר תגובה ולפיה הוא מסכים לדחייה בתנאי שיושתו על המבקש הוצאות בסך 1,500 ש"ח בדומה להוצאות שהושתו עליו במסגרת ביטול פסה"ד שניתן בהיעדר הגנה והוסיף כי המבקש לא הגיש תצהיר התומך בהודעתו על כך שאחותו נפטרה. ביהמ"ש מסר תנחומיו למבקש ודחה את הדיון ללא הוצאות.

ההחלטה: דרישתו "לבוא בחשבון" עם המתלונן כך "שישלם" 1,500 ש"ח בגין דחיית הדיון למרות שידע את הנסיבות לבקשת הדחייה, מהווה התנהגות בלתי חברית המצדיקה העמדה לדין משמעתי.

[מספר החלטה את/42/19]

עיסוק אחר

השאלות: הפונה פנה אל רשם החברות על מנת לרשום חברת עו"ד ורו"ח על שמו.

הפונה צרף את תשובת הרשם אשר הפנה אותו אל לשכת עוה"ד לקבל היתר לכך, לאור סעיף 60(א) לחוק. הפונה מציין, כי עד לאחרונה עסק רק בראיית חשבון וכעת הוא פעיל גם כעו"ד.

לטענתו, הוא מודע למגבלות החלות על עו"ד העוסק בעיסוק אחר מנימוקי ניגוד עניינים ולא יחרוג מהן. עבודתו כעו"ד מצומצמת ולא תתבצע מהמשרד בו הוא עוסק כרו"ח וגם לא יטפל באותו לקוח בשני הכובעים באותו הנושא שכן זו הנחייה גם לרו"ח.

עמדת הוועדה: מלבד לעניין הגבלות למניעת ניגוד העניינים, קיימות הגבלות נוספות החלות על עו"ד בעניין זה:

א. סעיף 1 (ג) לכללי לשכת עורכי הדין (עיסוק אחר), התשס"ג-2003 (להלן-הכללים):

"עורך דין העוסק בעיסוק אחר נוסף על עיסוקו כעורך דין, יפריד הפרדה מוחלטת את המסמכים, המידע וניהול החשבונות של עיסוקו כעורך דין מאלה של עיסוקו האחר וייתקם בנפרד".

רישומה של חברת עו"ד יחד עם רו"ח כחברה אחת, עשויה להיות בניגוד להוראה דנן.

ב. סעיף 58 לחוק לשכת עורכי הדין, התשכ"א-1961 (להלן-החוק):

"עורך דין לא יעסוק במקצועו בשותפות עם אדם שאינו עורך דין או עם אדם שאינו עורך דין זר כהגדרתו בסעיף 98א, ולא ישתף אדם כזה בהכנסותיו - אם ברוטו ואם נטו - בתמורה לשירותים, סיוע או תועלת אחרת לעסקו...".

רישומה של החברה כחברת רו"ח ועו"ד עשויה ליצור שותפות בין השתיים (אף למראית עין) לדוגמה: ע"י יצירת אתר אינטרנט משותף, נייר מכתבים משותף, ועוד פריטים המשותפים לשני המשרדים ואשר עשויים להטעות את הציבור ואף יתרה מכך.

ג. הפרדה בנוכחות הפיזית במשרד זה או אחר, אינה יכולה למלא אחר הדרישה להפרדה מוחלטת במסמכים, במידע ובהנהלת החשבונות במידה ומדובר בחברה אחת.

ד. סעיף 59 א' לחוק: סייגים לעיסוק בחברת עורכי דין

"59(א) עורך דין לא יעסוק במקצועו כחבר בחברת עורכי דין אלא אם נתקיימו אלה:

(1) החברה רשומה בישראל לפי פקודת החברות ואין לה כל הגבלה על אחריות בעלי המניות בה;

(2) מטרת החברה, לפי תזכירה, הן האגדס של עורכי דין, פעולות עזר לעריכת דין, פעולות לניהול החברה ונכסיה ולהשקעת רווחיה ופעולות לוואי הדרושות לאלה, ונקבע בתזכיר ההתאגדות כי לא יהיו לחברה הסמכויות המפורטות בתוספת השנייה לפקודת החברות;

(3) כל חברי החברה ומנהליה הם חברי הלשכה או עורכי דין זרים כהגדרתם בסעיף 98א".

סעיף זה מדגיש את החובה שלא להגביל אחריות בעלי המניות בחברת עו"ד בשונה מרואי חשבון ואחרים, עוד מודגשת בסעיף ההוראה כי מטרת החברה היא האגדות של עו"ד בלבד וכל חברה או מנהליה יהיו עו"ד.

לאור האמור, קיימת מניעה כי חברי החברה יהיו רו"ח.

ה. סעיף 59(ב) לחוק, קובע כי שם של חברת עורכי דין לא יכול לא לא שמם של חברי החברה.

ו. כמו כן, ראה החלטת ועדת האתיקה הארצית את 238/06 שפורסמה בגיליון מס' 27 ביטאון "אתיקה מקצועית" ולפיה:

"סעיף 59א לחוק קובע כי חברת עורכי דין תרשם ללא הגבלה על ערבות חבריה. סעיף 59ב לחוק קובע כי "שם חברת עורכי דין לא יכול לא לא שמם של עורכי דין שהם חברי הלשכה העוסקים בעריכת דין". בקשת הנילון מרשם החברות מהווה עבירה על שני סעיפים אלו..."

לאור כלל המפורט לעיל, קיימת מניעה לרשום ברשם החברות חברת עו"ד ורו"ח גם יחד.

[החלטה מספר את 144/19]

התלונה: הנילון ירש חברה פרטית מהוריו והוא בעל המניות והדירקטור היחיד בחברה. לחברה יש מנכ"ל במשרה מלאה ועיקר עיסוקו של הנילון הוא בעריכת דין. המתלונן (עובד של החברה) טוען כי על פי כללי "עיסוק אחר" הנילון אינו יכול לייצג את החברה ולשמם דירקטור יחיד בה מאחר ומדובר באותו עניין והוא מנוע מלייצג. הנילון בתגובה ציין כי קיימת הפרדה מוחלטת בין העיסוקים וכי יש עו"ד אחר ממשרדו המייצג את החברה.

ההחלטה: מאחר שעוה"ד הנילון אינו המייצג בפועל אלא עורך דין אחר ממשרדו, החליטה הוועדה לגנוז את התלונה, בהיעדר עבירה אתית.

[החלטה מספר את/266/18]

השאלתא: עו"ד העוסק בתחומי ההוצאה לפועל, מעוניין לפרסם מודעה בעיתונות/רשתות חברתיות לפיה הוא מבקש לרכוש זכויות של זוכים בתיקי הוצאה לפועל, כך שזכויותיהם יומחו אליו, כנגד תשלום. הפונה הדגיש, כי הוא מעוניין לעשות זאת בכובעו הפרטי ולא להציע להם שירותי עריכת דין. הוא ייצג את עצמו ככל שהעסקה תצא לפועל.

עמדת הוועדה: ככל שהשאלה נוגעת לפרסום- כללי לשכת עורכי הדין (פרסומת), התשס"א-2001 אינם חלים על עיסוק שאינו בעריכת דין (ככל שעוה"ד אינו מציין את דבר היותו עורך דין). אולם, עו"ד שעושה את המבוקש במסגרת עיסוקו כעו"ד, פוגע בכבוד המקצוע.

[החלטה מספר את את 20/19]

אימות חתימה

התלונה: המתלונן הינו צד להליך אשר התנהל בעניין עזבון מנוח לפני מספר שנים, כאשר רעייתו הינה בתו של המנוח. הנילונה ייצגה את המנוח בשנת 2011, כאשר המנוח חתם בפניה על ייפוי כוח נוטריוני. הנילונה הגישה כתב הגנה מטעם המנוח ולאחר פטירתו, הופיעה בשתי ישיבות בבית המשפט בשם המנוח ודיונים אלו התקיימו בנוכחותו של המתלונן.

בשנת 2016 הגיש המתלונן תלונה לוועדת האתיקה המחוזית בטענה, כי ייפוי הכוח אשר נחתם ע"י המנוח וניתן לידי הנילונה לא אושר במעמד חתימתו של המנוח.

כאסמכתא, צירף המתלונן חוות דעת גרפולוג משנת 2011 לפיה טענה הגרפולוגית, כי החתימה של המנוח על גבי ייפוי כוח אשר נחתם בשנת 2010 צולם ולא נחתם ע"י המנוח.

תלונה זו נגנזה ע"י הוועדה המחוזית, כאשר הוועדה המחוזית ציינה, כי אין על פי התשתית הראייתית עבירה אתית בהתנהלותה של הנילונה. טענת זיוף ייפוי הכוח על פי המסמכים בתיק לא הועלתה בהליכים אשר התנהלו בבית המשפט, כאשר המקום להעלות טענה זו, היה בין היתר במסגרת ההליכים המשפטיים.

ההחלטה: לגנוז את התלונה.

נימוקי הוועדה המחוזית לגניזת התלונה ראויים ואין מקום לשנות מהחלטתה.

[מספר החלטה את/78/19]

מתמחים

התלונה: הנילון ניגש לבחינת ההסמכה ללשכה, במסגרתה נדרש למטלת כתיבה. מספר ימים לאחר מכן, פורסם באתר הלשכה פתרון מלא של הבחינה כולל פתרון לדוגמה.

במקרה של הנילון, הבודק התקשה להבין את כתב ידו. נערכה פנייה לנבחן שיקליד את תשובתו לקובץ מחשב תוך אזהרה שאסור לו לערוך שינוי בין תשובתו המקורית לזו המוקלדת.

עם בדיקתה אותרו עשרות הבדלים בין שני הנוסחים. סה"כ 55 תיקונים טכניים.

ההחלטה: מדובר היה בתיקונים שנגעו להגהה בלבד ולנילון ישנן הקלות מוכרות, כגון התעלמות משגיאות - כך שהן היו חלות גם על השגיאות בעותק המוקלד, ואולם, אין בכך כדי להצדיק את התיקון שביצע.

הוועדה החליטה על גניזה עם הערה כי ועדת האתיקה רואה בחומרה את התיקון שנערך במסמך.

[מספר החלטה את 16/19]

גיוס כספים

השאלות: הפונה מייצג רופא שאינו יכול לשאת בתשלומי שכ"ט, בהליך ערעור. הפונה שואל:

1. האם ניתן לגייס כספים ברשת ("גיוס המונים של שכר טרחה לשם נשיאה בעלויות ייצוג")?

2. האם עוה"ד יכול להקים את קבוצת הגיוס?

3. ככל שהתשובה לשאלה הקודמת שלילית, האם צד שלישי יכול להקים את קבוצת הגיוס?

4. האם התשלומים חייבים להישמר במסגרת קרן נאמנות?

עמדת הוועדה: גיוס כספים המוני לטובת שכ"ט ע"י צד ג' - אם הדבר נעשה ע"י צד שלישי שאינו קשור באף צורה לעוה"ד שנדרש רק לייצג בתמורה לקבלת שכה"ט - הרי שעל פניו אין השלכה על עוה"ד. הוועדה אינה רואה לעניין זה הבדל בין גיוס המונים, הלוואה, תרומה, קרן ייעודית וכו'.

לעניין גיוס כספים המוני לטובת שכ"ט עו"ד ע"י עוה"ד עצמו - לא ניתן להתיר את המבוקש. פנייה יזומה ע"י עוה"ד בצורה כזו או אחרת לקהל הרחב, על מנת שיממן את שכר הטרחה שהוא שואף לקבל הנה בבחינת שידול לקבלת עבודה ואינה מכבדת את המקצוע. עוה"ד המקבל את הייצוג צריך לדאוג למתן ייצוג מיטבי ללקוח תוך נאמנות ללקוח. בעיסוק בגיוס כספי שכה"ט יש משום ניגוד אינטרסים כלפי הלקוח, שכן עוה"ד פועל להשאת האינטרסים שלו, והדבר עשוי לבוא על חשבון טיב הייצוג.

לעניין קרן נאמנות - לנוכח האמור לעיל, הרי שככל ששכה"ט מתקבל מצד ג' עבור הלקוח, על עוה"ד לפעול כמו בכל תיק אחר, בהתאם להוראות החוק והכללים.

[מספר החלטה: את 40/19]

*** הוועדה מבהירה,** כי חוות הדעת בשאלות ניתנו על-יסוד העובדות המפורטות בפני הוועדה, ואם יתבררו עובדות נוספות באותו העניין עמדת הוועדה עשויה להשתנות בהתאם.

החלטות ועדת שכר טרחה

השאלה: הפונה ייצג לקוח בתיק פל"ד שהינו גם תעבורה. הלקוח היה מיוצג ע"י עו"ד קודם שסיים את ענייני המל"ל וטרם הגיש תביעה כנגד מבטחת הרכב.

עתה דורש העו"ד הראשון שכ"ט בשיעור שליש ממה שיקבל הנתבע כתנאי להעברת החומר לעו"ד החדש.

לטענת הפונה שכר הטרחה הנדרש מוגזם.

הלקוח חתם על הסכם שכ"ט המפרט את מנגנון ההחזר במקרה של סיום ההתקשרות, לפיו זכאי עורך הדין הראשון לשליש משכר הטרחה שיקבל הלקוח.

תשובת הוועדה: לפי ההסכם של הלקוח עם עורך הדין הראשון, הרי שבמקרה של העברת הייצוג טרם הגשת תביעה יגיע לעורך הדין שלישי משכר הטרחה. לא נמצא מקום לסטות מהסכם זה וכידוע, הסכמים יש לכבד.

[החלטה מס' 68/18]

השאלה: הופנתה על ידי ביהמ"ש: מהו שיעור אחוזי שכר טרחה הראוי על בסיס הצלחה בייצוג בתביעת אובדן כושר עבודה למשך שמונה שנים, ללא הגבלת שעות עבודה?

האם שכר הטרחה יכסה גם המשך טיפול לאחר תקופת שמונה השנים?

מהו שיעור אחוזי שכר טרחה הראוי על בסיס הצלחה בייצוג בתביעת פוליסה לאובדן כושר עבודה לכל החיים, באופן שלמעשה גם לאחר 8 שנים ימשיך עורך הדין לייצג פעם אחר פעם את התובע, ללא הגבלת שעות עבודה?

תשובת הוועדה: שיעור אחוזי שכר הטרחה הראוי על בסיס הצלחה בייצוג בתביעת אובדן כושר עבודה ללא הגבלה בשעות העבודה, הינו בדרך כלל בין 20% ל-25% בתוספת מע"מ.

כשמדובר בשכ"ט על בסיס הצלחה אין לוקחים בחשבון את שעות העבודה שהושקעו בגין הטיפול בתיק. ברם, משהסתיים הטיפול בתיק, סיים עו"ד את עבודתו.

ככל שהטיפול בתביעה הסתיים (בין בהסכם פשרה ובין בפס"ד) סיים כאמור עו"ד את עבודתו (אין רלבנטיות למשך התקופה/השנים שבהם התנהל התיק). אם וככל שמתעוררת עילה חדשה, רשאים הצדדים לשוב ולהתקשר ביניהם במערכת יחסי עו"ד-לקוח, ככל שיגיעו להסכמה חדשה בדבר שכה"ט וכן, בעניינים נוספים בין עו"ד לבין לקוחו.

האמור לעיל מתייחס לתביעות אובדן כושר עבודה מכוח פוליסת ביטוח, ולא לפי חוק הביטוח הלאומי, שלגבי תביעות מסוג זה יש הוראות ספציפיות בתיקון לחוק. האחוזים שפורטו לעיל מתייחסים לכל הטבה שהשיג עו"ד ללקוחו, דהיינו, גם לסכומים שיקבל הלקוח בעתיד לאחר שסיים עו"ד את טיפולו בתיק. הבסיס לחישוב שכה"ט הנו מהסכומים ברוטו שיקבל הלקוח (ללא כל קשר לשיעורי מס ההכנסה שיופחתו, ככל שיופחתו).

[החלטה מס' את 26/19]

השאלה: פנייה מטעם יו"ר ועדת נכים תגמולים ושיקום בלשכת עורכי הדין. בעקבות תלונות שהגיעו מנכי צה"ל, לגבי שכ"ט מופרז שגבו עורכי דין, קיימה ועדת חוק חוקה ומשפט של הכנסת דיון בנושא.

הנושאים שנדרשו לדיון: **האם יש לקבוע הגבלת שכ"ט בנדון? ואם כן, באיזה אופן? ומה יהיה שיעור ההגבלה?**

תשובת הוועדה: לאור תלונות שהתקבלו מנכי צה"ל והסכמי שכר טרחה שהועברו לעיון הוועדה, לפיהם במספר מקרים שכ"ט בגין הטיפול חושב באחוזים מהוונים מהקצבאות, מדגישה הוועדה כי חל איסור לגבות מנכי צה"ל ונפגעי איבה שכר טרחה המחושב עפ"י אחוזים מהוונים מהקצבאות ו/או ההטבות מכל סוג שהוא. גביית שכר טרחה שכזה, תחשב לשכר טרחה מופרז, על כל המשתמע מכך.

לתשומת לב עו"ד העוסקים ביצוג נכי צה"ל ונפגעי איבה, סע' 84(ב) וסע' 86 לחוק לשכת עוכי הדין, תשכ"א-1961, בנידון.

[החלטה מס' את 30/19]

השאלה: תובעת בתביעת רשלנות רפואית שואלת האם אין לחשב שיעור שכר הטרחה מן הסכום הכולל עליו הוסכם, אשר כולל בחובו רכיב שכ"ט עו"ד?

תשובת הוועדה: בהתאם להחלטות קודמות של ועדת שכ"ט: "שכר הטרחה שהותנה לפי תוצאות והוגדר באחוזים, ייגבה מכל הסכום ברוטו שהתקבל לרבות שכר טרחת עורך דין הפסוק (הסכום הכללי) למעט החזר האגרה ששולמה ובתוספת מע"מ. הדבר נובע מהחלטת הוועד המרכזי.

[החלטות מספר: שכ"ט 73/07; שכ"ט 4/08; שכ"ט 50/08; שכ"ט 39/08]

[אתיקה מקצועית - הנחיות והחלטות ועדת שכר הטרחה. 08.03.2010 | אדר תש"ע | גליון מס' 35]

עמדת הוועדה מבוססת על כמה כללי יסוד והם:

שכר טרחה שנפסק בהליך משפטי שייך, לעולם, ללקוח ולא לעורך הדין. לכן הוא מהווה רכיב פיצוי, כמו אבות נזק אחרים;

הסך אותו משלם הנתבע, הכולל בחובו את כל אבות הנזק, לרבות שכ"ט עו"ד, מהווה את "הסכום שנפסק".

על פי הסכם שכה"ט אשר נחתם בין הצדדים, ישולם שכ"ט "בשיעור 20% + מע"מ מהסכום הכולל אשר יופק במסגרת ההליך המשפטי".

גביית שכ"ט מן הסך הכולל אינה מהווה "כפל גבייה". שכר הטרחה נגבה, פעם אחת, מן "הסכום שנפסק". שכה"ט לא נגבה פעמיים שהרי שכר הטרחה שנפסק ללקוח שייך ללקוח. ראו פס"ד ע"א 541/63 נתן רכס ואח' נ' אלזה הרצברג.

כל אבות הנזק, לרבות רכיב שכר הטרחה, נכללים ב"סכום שנפסק" וממנו מחושב אחוז הגביה. לפיכך, ולאור כל האמור לעיל, גביית שכר הטרחה על-ידי עורך הדין הייתה כדין.

[החלטה מס' את 13/19]

השאלה: הפונה לא שילמה את מלוא התמורה בסך 7,605 ש"ח שהשתתפה בו ונותרה חייבת לחברה סך 1,605 ש"ח.

החברה פנתה לעו"ד לגביית החוב של הפונה וסיכמה עמו על שכ"ט בסכום של 1,000 ש"ח + מע"מ לכל צד ג' ואם יהיה צורך בהליכים משפטיים, תוספת של 20% מהגבייה, 1,200 ש"ח לדיון, ובתוספת תשלום עבור תצהירים וסיכומים, וכן החזר אגרות והוצאות.

החברה שילמה לעורך הדין, בקשר לטיפול בפונה, מקדמה בסך 1,200 ש"ח (כולל הוצאות משלוח התראה).

עו"ד דרש במכתב התראה ששלח לפונה את הסך 1,605 ש"ח + 200 ש"ח ריבית והפרשי הצמדה, ועוד סך 1,200 ש"ח עבור הוצאות מכתב ההתראה ובסה"כ 3,005 ש"ח.

הפונה שילמה חובה באמצעות 3 שיקים בסך 1,000 ש"ח כ"א.

הפונה טוענת כי אין לגבות יותר מ-235 ש"ח עבור מכתב ההתראה.

התעריף המומלץ של הלשכה נכון למועד לכתובת מכתב התראה - סעיף 11(4)(ד), הוא 235 ש"ח + מע"מ = 275 ש"ח.

תשובת הוועדה: הוועדה ערה להחלטתה לענין שכ"ט עבור מכתבי התראה (ראו החלטה מס' 25, "הנחיות והחלטות ועדת שכר טרחה", כפי שפורסמה בגליון "אתיקה מקצועית" מס' 35 מיום 8.3.2010). עם זאת, הוועדה סבורה, כי יש לאבחן מקרה זה, מן האמור באותה החלטה, בין היתר בהינתן שהמדובר בדרישה לסכום קצוב, וכן בדרישה לשכ"ט שקרוב לסכום החוב.

במקרה הנדון, ניתן להניח כי, אלמלא הייתה הפונה משלמת את חוב שכר הטרחה, היה עו"ד מגיש תביעה לסכום קצוב בהוצל"פ. שכה"ט המקסימלי שבו הייתה מחוייבת החייבת בנסיבות סכום החוב דנן, היה 707 ש"ח בצירוף מע"מ.

הוועדה סבורה כי בנסיבות אלה אין מקום לחייב את הפונה בסכום הגבוה מהסכום הנ"ל. לפיכך, כל סכום שגבה עו"ד מעבר לסך של 707 ש"ח בצירוף מע"מ, יוחזר לפונה.

החלטה עקרונית: מן האמור לעיל עולה, כי בכל מקרה בו נדרש חייב לשלם שכ"ט לעו"ד של הנושה עבור מכתב התראה, לא יעלה שכה"ט על הסכום שהיה נפסק בהוצל"פ כשכ"ט בגין הליכי תביעה על סכום קצוב.

אתיקה מקצועית

הנחיות והחלטות ועדת האתיקה הארצית